

У 2015 році ООН затвердила нову програму сталого розвитку, що ґрунтується на принципі «ніхто не повинен залишатися без уваги». Схвалена тоді дорожня карта до 2030 року передбачає неухильне дотримання прав людини для всіх категорій мігрантів. Вона декларує також включення біженців в число «всіх націй, всіх народів і всіх сегментів суспільства». Такий же принцип, що не припускає жодних проявів дискримінації, повинен застосовуватися і в нинішній, критичній для нашої цивілізації період.

Організація Об'єднаних Націй (далі – ООН) опікується різними аспектами міжнародної міграції. Наприклад, Секретаріат ООН займається збором, аналізом і поширенням інформації про масштаби, тенденції і національну політику у сфері міжнародної міграції. Інші органи системи ООН приділяють велику увагу таким питанням, як права людини і особи, переміщення всередині країни, воз'єднання сімей, нелегальні мігранти, незаконне перевезення мігрантів через кордони і соціальна-економічна інтеграція мігрантів. Крім того, спеціалізовані установи працюють для впорядкування потоків робочої сили, біженців, а також грошових переказів мігрантів.

Ситуація, яка розгортається навколо COVID-19, свідчить про необхідність більш скоординованого міжнародного підходу. Коронавірус не зупиняють національні кордони, тому логічно, що вони не повинні обмежувати і боротьбу з ним. Чим активніше буде здійснюватися обмін науковими знаннями, медичними засобами і людськими ресурсами (фаховими спеціалістами), тим швидше пандемію буде подолано. Чим вище буде рівень координації між урядами з таких питань, як обмеження пересування людей і соціального дистанціювання, тим м'якше буде вихід з кризи.

1. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 року. *Офіційний вісник України*. 2008. №93. Ст. 3103.

2. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН від 21.12.2001 №56/203 : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/>.

Артем ЯРОШЕНКО

доцент кафедри
цивільного права та процесу,
кандидат юридичних наук

Рісміє САРОЯН

слухач магістратури
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна)

МІЖНАРОДНЕ ПАРТНЕРСТВО У БЕЗПЕКОВІЙ СФЕРІ: СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ

Питання забезпечення загального миру та міжнародної безпеки є одним із основних питань сучасних міжнародних відносин. Наразі, у XXI столітті, ми спостерігаємо перехідний період в розвитку міжнародної системи.

Визначення міжнародної безпеки до кінця XX ст. трактувалося серед людей загалом у військово-політичному сенсі. Жодна країна, якою б потужною вона не була, не може захистити себе самостійно від сучасних загроз. Ось чому світ все більше визнає необхідність розширення концепції безпеки. Тому поняття міжнародної безпеки розширили та включили в нього військову, політичну, продовольчу, екологічну, космічну, інформаційну та інші види безпеки [1].

Як слушно зазначається у науковій літературі, сучасні загальноосвітні процеси інтеграції та глобалізації вимагають ефективної економічної взаємодії як між окремими країнами, так і між юридичними особами різної національної належності; рух капіталів, товарів і послуг набуває інтернаціонального характеру [2, с. 215].

Загалом, міжнародну безпеку можна визначити як стабільний і ненасильницький світовий порядок, заснований на міжнародному праві, що характеризується сприятливими умовами для вільного розвитку держав, гарантуванням прав і свобод людини, спрямована на забезпечення високого рівня життя людей.

Питання міжнародної безпеки та процесів глобалізації є предметом розгляду дослідників та науковців. Так, Я. Тимків, О. Тевелєв, Н. Камінська та інші у своїх працях розглядали політичні проблеми у контексті глобалізації сучасного світу. Роботи вітчизняних науковців здебільшого спрямовані на висвітлення таких безпекових питань, як безпека і НАТО, безпека і міжнародні організації (ООН, ОБСЄ).

Також, враховуючи нові геополітичні реалії, виникла необхідність розглянути військовий аспект проблеми. Заслугує на увагу дослідження В. Горбуліна, присвячені військовій та політичній тематиці, створення структур регіональної і глобальної безпеки [3]. Водночас ці узагальнення відображають важливість моментів співпраці між Україною та ЄС, які лежать на рівні економіки, політики, культури та геополітики.

Європейська інтеграція має важливе значення для України, є процесом зближення з європейською спільнотою, їхніми принципами та цінностями, стандартами захисту прав і свобод людини. Переважна більшість українського суспільства підтримує просування країни в напрямку євроінтеграції.

Щодо перспектив безпекового партнерства України з ЄС важливо, щоб Україна зосереджувала увагу не лише на агресивній зовнішній політиці Росії, а й розглядала інші виклики та загрози, що мають відмінні ступені пріоритетності для України, ЄС та його окремих держав-членів [4].

Крім того, не менш важливо включати можливості співпраці в планування сил і ресурсів, у тому числі максимально врахувати майбутні спільні загрози, які можуть виникнути, але поки відсутні чіткі обриси. Даний підхід особливо сприятиме зближенню інтересів сторін, виходячи із загальноприйнятих поглядів стосовно підвищення ефективності протидії загрозам у складі коаліції або безпекового союзу з країнами-партнерами.

Проведений аналіз наукових джерел свідчить, що більшість українських і зарубіжних експертів вважають, що Україна спроможна (повною мірою або обмежено) бути важливим партнером ЄС у сфері безпеки за такими напрямками:

- гарантія захисту східного флангу ЄС від агресії з боку Росії;
- забезпечення силами і засобами миротворчих операцій (місії) ЄС;
- співпраця при забезпеченні кібербезпеки;
- спільна антитерористична діяльність;
- об'єднання сил задля протидії незаконному обігу наркотиків;
- співпраця у питаннях протидії незаконній міграції;
- запровадження інтегрованого управління кордонами тощо [4].

Таким чином, можна дійти висновку, що дружні відносини між великими державами сприяють встановленню стабільної структури глобальних відносин безпеки, а знищення загроз може виявитись панацеєю від цілої низки сучасних проблем. Проте, дружні відносини між великими державами лише створюють загальний каркас, а не всю будівлю, й усунення загроз без викорінення їх основоположних причин призведе до їх відродження.

При цьому важливо не перебільшувати можливості міжнародного права та не недооцінювати його роль. Перше веде до проекту, відірваного від реалій міжнародного життя, а друге, звичайно, підриває роль найважливішого засобу підтримання міжнародної безпеки.

---

1. Попович Г. Міжнародна безпека як глобальна проблема сучасності. *Міжнародний науковий вісник*. Випуск 2 (22) 2020 URL: <http://visnyk-international.uzhnu.edu.ua/article/download/241860/239877>.

2. Ярошенко А. С., Костенко О. М. Адаптація законодавства України до *acquis communautaire* у сфері публічних закупівель. Теорія та практика адаптації законодавства України до законодавства ЄС: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 8 червня 2018 р.). Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2018. С. 215-217.

3. Горбулін В. П., Качинський А. Б. Стратегічне планування: вирішення проблем національної безпеки: монограф. Київ : НІСД, 2010. 288 с.

4. Загурська-Антонюк В. Ф. Міжнародна безпека у контексті глобалізації сучасного світу. URL : http://www.investplan.com.ua/pdf/13-14_2020/18.pdf.